

Mødet den 14. Februar 1924.

Fraværende: J. Chr. Møller og M. Simonsen.

1. (J. Nr. 641—1923). **Regnskab for Malermester P. Petersen og Hustrus Legat for 1923.**

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 81—1923). **Regnskab vedrørende Indretning af Tuberkulosehospitalet.**

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 599—1923). Indstilling fra Decisionsudvalget angaaende **Decision af Kommunens Regnskaber for 1922—1923.**

Kjeld Sørensen forelagde Indstillingen og gjorde opmærksom paa, at Udvalget kun havde gjort een Bemærkning til Regnskabet, nemlig at en Regning, som var attesteret, saa burde være rigtig i alle Maader, og man maatte henstille til Embedsmændene at paase dette.

Formanden haabede, at de paagældende Embedsmænd tog Henstillingen til Følge.

Regnskabet decideredes overensstemmende med Udvalgets Indstilling.

4. (J. Nr. 632—1923) **Andragende om Tilskud fra Kommunen til Opforelse af et Taarn paa Set. Lucas Kirke.**

Budgetudvalget anbefaler, at der tilsiges Kirken et Tilskud paa 25000 Kr., der udbetales, naar Taarnet er fuldført.

Formanden betonedede, at det vilde være af stor Skønhedsværdi at faa et Taarn sat paa Kirken. Den blev nemlig bygget paa en meget fremtrædende Plads, idet Taarnet kom til at staa for Midten af Boulevarden, der førte til Stadion, og Stadionbygningens Midterparti dannede det andet Endepunkt. Budgetudvalget havde dog ikke ment at kunne anbefale mere end 25000 Kr., men forhaabentlig lykkedes det Kirkens Bestyrelse at skaffe Resten ad anden Vej, saa Taarnet kunde blive rejst.

A. M ø r u p takkede paa Kirkeudvalgets Vegne for Bevillingen og lovede, at Taarnet nok skulde blive rejst.

Indstillingen vedtoges.

5. (J. Nr. 615—1923). **Andragende om Tilskud til Lærerforeningens Træskokasse.**

Skoleudvalget indstiller at bevilge 1000 Kr.

Indstillingen vedtoges.

6. (J. Nr. 644—1923). Indstilling fra det nedsatte Udvalg angaaende **Vedtægt for »Den gamle Borgmestergaard«.**

Følgende Forslag forelaa:

»Ved Overdragelse fra Aarhus Museums historiske Afdeling blev »Komiteen til Bevarelse af den gamle Borgmestergaard i Aarhus« Ejer af Bygningen »Den gamle Borgmestergaard« i Haven ved Vesterbro og ejer nu tillige den til Bygningen ved en Murtilbyggede »Havepavillon«, samt »Frands Hansens Gaard«, »Bulhuset«, »Vandmøllen«, »Møllerhuset«, »Haandværksmuseet« og Hjørnebygningen fra Mejlgade og Tværgade samt (p. t. opmagasineret) Marcus Becks Gaard. Disse Bygninger med deri værende Samlinger og alt deres rette Tilhørende saavel som Komiteens øvrige Ejendele skænker

Komiteen ved dens undertegnede Forretningsudvalg til

»Den gamle By«

som fremtidig selvejende Institution i Aarhus.

For Overdragelsen, der er vederlagsfri, er fastsat følgende Vilkaar:

a) »Den gamle By« bliver som foran nævnt fra Dato at regne som selvejende Institution uindskrænket Ejer af saavel ovennævnte Bygninger som Løsøre. Institutionen overtager ligeledes som Ejer den i Komiteens Besiddelse værende, til Fremme af dens Formaal bestemte Formue. Institutionen indtræder følgelig i samtlige Komiteens Rettigheder og Forpligtelser med Hensyn til Borgmestergaarden og de andre Bygninger samt Samlingerne i disse, ligesom den skadesløst for Komiteen og dennes enkelte Medlemmer og Forretningsudvalg overtager Komiteens Gælds- og andre Forpligtelser.

b) Alle fremtidige til Komiteen eller Forretningsudvalgets Medlemmer til Opstilling i Borgmestergaarden eller øvrige Bygninger som Led i de derværende Samlinger indløbende Gaver er derfor eo ipso skænkede Institutionen »Den gamle By«.

c) For den selvejende Institution har Komiteen vedtaget følgende Love, der træder i Kraft fra og med Dato:

L o v e

for den selvejende Institution »Den gamle By«.

§ 1.

»Den gamle By« er en i Aarhus hjemmehørende, selvejende Institution, dens Formaal er: »Ved Institutionens Bygninger i Forbindelse med de i disse tilvejebragte Interiører af Billeder og

originale Genstande, ordnede tidsmæssigt og svarende til de enkelte Bygninger og disses Rum, at illustrere Udviklingen af en dansk Købstads Borger- og Næringsliv fra ca. 1600 med specielt Henblik paa Aarhus«. Saalænge Institutionen bestaar, skal dens Bygninger og Samlinger forblive paa Aarhus Købstads Grund.

§ 2.

Under Fællesnavnet »Den gamle By«, indbefattes ikke alene ovennævnte Bygninger samt alle de Samlinger, der er medfulgt i Overdragelsen til Institutionen, men tillige de Bygninger, Samlinger eller enkelte Genstande, som denne senere maatte erhverve.

§ 3.

Institutionen bestyres af en Bestyrelse, der bestaar af 9 Medlemmer. Aarhus Byraad har Ret til at udnævne 2 Medlemmer, Aarhus Haandværkerforening 1 Medlem og Arbejdernes Fællesorganisation 1 Medlem af Bestyrelsen.

§ 4.

I Forhold til Trediemand er Institutionen gyldigt repræsenteret ved og forpligtet af det af Bestyrelsen nedsatte, til enhver Tid fungerende, Forretningsudvalg i Overensstemmelse med nedenstaaende Bestemmelser.

§ 5.

Inspektøren udnævnes af Bestyrelsen, som fastsætter de nærmere Regler for hans Virksomhed, derunder hans Løn og de øvrige Vilkaar for hans Ansættelse. Forsaavidt Inspektøren er Medlem af Bestyrelsen, er han ikke stemmebe-

rettiget ved Afstemninger, der angaar hans eget Forhold til Institutionen.

Bestyrelsen udvælger et Forretningsudvalg paa 4 Medlemmer, som varetager den daglige Drift og alle løbende Forretninger. Institutionens Kasserer og Inspektøren skal være Medlemmer af Forretningsudvalget.

§ 6.

Bestyrelsens Funktionstid er 4 Aar, sammenfaldende med Aarhus Byraads Valgperioder. Forsaaavidt angaar de af Bestyrelsen selv valgte Medlemmer, supplerer disse sig selv, idet de med simpel Stemmeflertal vælger det fornødne Antal nye Medlemmer.

I Tilfælde af Dødsfald eller Forfald inden for en Valgperiode vælges nye Medlemmer for den resterende Periode af den Institution, henholdsvis de Medlemmer, der har valgt det afgaaede Medlem.

§ 7.

Til at tage en gyldig, Institutionen bindende, Beslutning udkræves, at mindst 6 Medlemmer af Bestyrelsen derunder mindst 3 af Forretningsudvalgets Medlemmer er til Stede. Beslutningen tages ved simpel Majoritet. Opnaas saadan ikke, er det paagældende Forslag forkastet. Dog er ingen Beslutning gyldig, dersom de af Byraadet, Fællesorganisationen og Haandværkerforeningen valgte 4 Medlemmer alle stemmer imod.

§ 8.

Bestyrelsen har i enhver Henseende Bestemmelsesretten med Hensyn til Institutionens Ordning og Drift, dens Forhold til Offentligheden, dens Besøgstider, Entreindtægt, Ansættelse af

Personale, Afholdelse af Foredrag eller Udstillinger, Forvaltningen af dens Pengemidler o. s. fr.

§ 9.

Inspektøren besørger alle daglige Forretninger under Ansvar overfor Bestyrelsen i Henhold til de ham af denne meddelte Instrukser.

§ 10.

Bestyrelsen vælger selv sin Formand og fastsætter sin Forretningsorden. Formanden træffer Bestemmelse om Afholdelse af og Indkaldelse til Bestyrelsesmøder. 3 Medlemmer kan forlange Møde afholdt.

§ 11.

Institutionens Regnskabsaar er Finansaaret.

I hvert Aars April Maaned udarbejder Kassereren et Regnskab for det forløbne Aar, udvisende samtlige Institutionens Indtægter og Udgifter, samt en Statusoversigt. Disse forelægges Bestyrelsen senest 14 Dage efter deres Udarbejdelse. I Oktober udarbejdes Overslag over det kommende Regnskabsaars Udgifter og Indtægter, hvilket Overslag forelægges Aarhus Byraad.

§ 12.

Bestyrelsen er pligtig til, naar større Reparationer af Institutionens Bygninger skønnes nødvendige, inden deres Paabegyndelse at give Nationalmuseets 2den Afdeling Underretning herom. Ligeledes er Bestyrelsen pligtig til at indhente Nationalmuseets 2den Afdelings Samtykke til Flytning af de i Haven opførte Bygninger og til væsentlige Ændringer i disses Indretning.

§ 13.

Bestyrelsen er pligtig til at drage Omsorg for, at saavel Bygningerne som de i disse indeholdte Løsøregenstande holdes assurede mod Ildsvaade. Ligeledes skal Samlingerne være assurede mod Tyveri.

Nationalmuseets 2den Afd. holdes til enhver Tid underrettet om Assurancesummerne og er naar som helst berettiget til at forlange Dokumentation for, at fornøden Forsikring er sket, og at Præmierne herfor erlægges rettidigt.

§ 14.

Bestyrelsen kan tage Bestemmelse om Institutionens Opløsning, hertil kræves dog Beslutning af en Majoritet paa $\frac{3}{4}$ af samtlige Bestyrelsesmedlemmer. Den forestaar da Likvidationen, hvorom der skal tilstilles Nationalmuseets 2den Afd. Underretning. Afdelingen har da — ligesom til ethvert andet Tidspunkt — Ret til at forlange tinglæst en Fredlysningsdeklaration for samtlige Institutionens Bygninger, forsaavidt dette kan ske. Samtlige Institutionens Aktiver, Bygninger og Samlinger skal i Tilfælde af Opløsning tilbydes Aarhus Kommune til fremtidig Ejendom med Overtagelse af samtlige Institutionens Rettigheder og Forpligtelser, idet den ved Opløsningen forhaandenværende kontante Formue dog først anvendes til Dækning af Institutionen mulig paahvilende Gæld, kun forsaavidt Aarhus Kommune maatte vedtage ikke som Ejer at ville overtage Institutionens Bygninger og Samlinger til fremtidig Drift, maa disse afhændes. I Salgstilfælde maa Løsøresamlingerne dog ikke afhændes, forinden de har været tilbudt — helt eller delvis — Aarhus Museum og

derefter Nationalmuseets 2den Afd., der i denne Rækkefølge har Ret til at overtage, hvad de hver især maatte ønske at erhverve for Vurderingssummer, fastsat efter uvildige Mænds Skøn. Genstande, som Institutionen har modtaget som Gaver, maa dog kun sælges, saafremt de nævnte Museer i samme Rækkefølge vægrer sig ved at modtage dem som Gave.

Aarhus Byraad træffer efter Indstilling af Institutionen endelig Bestemmelse om Anvendelsen af den Formue, som maa være i Behold, saafremt Aarhus Kommune ikke ønsker at overtage Institutionens Aktiver og Passiver, og Salg derfor finder Sted i Henhold til ovenstaaende.

d) Idet »Komiteen til Bevarelse af den gamle Borgmestergaard« har vedtaget ovennævnte 14 §§ som de første Love for Institutionen »Den gamle By«, udnævner den til denne Institutions første Bestyrelse nedennævnte.

e) Bestyrelsen fortsætter og tilendebringer de med Aarhus Byraad indledede Forhandlinger om en endelig Ordning med Hensyn til de Kommunen tilhørende Grunde, hvorpaa Institutionens Bygninger er og maatte blive opført.*

Fra Udvalget forelaa derefter følgende Indstilling:

»Ved et Møde den 8. d. M. mellem Komiteen for den gamle Borgmestergaard og Udvalget enedes man om vedlagte Forslag til Forfatning for »Den gamle By«, som man herved indstiller til det ærede Byraads Godkendelse, ligesom man vil finde det rimeligt, at de i Forfatningens Punkt e) nævnte Forhandlinger fortsættes gennem Udvalget.

Samtidig fremsættes fra Komiteens Side Ønske om i »Haven ved Vesterbro«, mellem Haandværkermuseet og Tekstilmuseet, som vist med rødt paa vedlagte Plan, at maatte foretage en ganske midlertidig Opførelse af en enetages Bygning af Materialier fra Klingenbergsske Bygninger til Opmagasinerne af saadanne, indtil endelig Beslutning om Opførelse af disse Bygninger foreligger. Denne Plads er af Hensyn til Udsigten mod Borgmestergaardens Gavl holdt ubebygget paa den i Byraadets Møde den 14. September 1922 godkendte Plan; men idet der fra Komiteens Side gøres gældende, at en Magasinerne af disse Materialier andet Steds vil være forbunden med ikke ringe Udgift og anden Ulempe, skal man tillade sig at foreslaa, at Tilladelsen gives. Dog forudsættes det, at Opførelsen, dersom Udvalget maatte ønske det, bliver af en ganske midlertidig Art, og at Transporten af Bygningsmaterialierne gennem Haven og at Bygningens Opførelse foretages overensstemmende med de Anvisninger, Udvalget maatte give.*

Kjeld Sørensen erindrede om, at der for en Tid siden blev nedsat et Udvalg, bestaaende af Forskønnelsesudvalget samt de Herrer H. P. Christensen og Andr. Christensen, til at forhandle med Bestyrelsen for Den gamle Borgmestergaard om en ny Vedtægt. Nu forelaa der Forslag til en saadan, og efter dette vilde Byraadet faa mere Indflydelse paa Ledelsen end hidtil. Samtidig havde der været Forhandlinger om midlertidig at rejse et Hus til Opbevaring af forskellige Ting fra den Klingenbergsske Gaard, og Forskønnelsesudvalget var gaaet med til at anbefale dette, men kun som en midlertidig Foranstaltning.

Formanden var klar over, at der havde været Vanskelighed ved at naa til en Ordning, og vilde derfor ikke stille Ændringsforslag, skønt der var enkelte Ting, som Taleren kunde ønske ændret. Navnet »Den gamle Købstad« vilde passe bedre end »Den gamle By«, idet det sidstnævnte Udtryk kunde forveksles med den gamle Del af selve Byen. Det var ønskeligt, at Byraadet havde faaet noget mere Indflydelse paa Styrelsen, idet Kommunen sikkert kom til at yde det største Bidrag til Institutionen, i hvert Fald burde en af Byraadets Repræsentanter altid være Medlem af Forretningsudvalget. Det burde ogsaa tilføjes, at Lovene ikke kunde ændres uden Byraadets Sanktion. Men disse Ting kunde muligvis komme senere, og forhaabentlig vilde nu Institutionen udvikle sig til Glæde for Aarhus By og for det ganske Land.

Kjeld Sørensen betonedes, at Forslaget var et Skridt i den rigtige Retning, og næste Gang naaede man muligvis videre, i hvert Fald blev Byraadets Indflydelse betydelig større end hidtil. Der var næppe Tvivl om, at Bestyrelsen vilde vælge en af Byraadets Repræsentanter ind i Forretningsudvalget, naar man tog Byraadets Tilskud i Betragtning.

A. S n e u m anbefalede at tiltræde Forslaget. Men det, som var sket her, at Byraadet nu fik en virkelig Indflydelse paa Museets Ledelse, burde gennemføres for alle Byens Museer, hvorfor man burde se at faa lavet lignende Vedtægter for disse.

Formanden svarede hertil, at Naturhistorisk Museum havde den Bestemmelse i sin Vedtægt, at Museet ikke maatte flyttes fra Aarhus, og Byraadet havde Ret til at vælge en Repræsentant til Bestyrelsen, saa den Vedtægt var i Orden. Vedtægterne for de øvrige Museer var ligeledes saaledes,

at Byraadet kunde være tjent med at bygge videre derpaa.

A n d r. C h r i s t e n s e n fandt det foreliggende Forslag særdeles tilfredsstillende. Det var næppe heldigt i højere Grad at gøre det til en kommunal Institution, for selv om Kommunen maaske ydede det største Tilskud, var meget af Samlingerne skænket af private, og disse vilde sikkert i Fremtiden være mere interesserede i Museet, naar det ikke blev en ren kommunal Historie. Byraadet vilde altid have en stærk Stilling overfor Bestyrelsen paa Grund af Bevillingerne til Museet.

Indstillingen vedtoges.

7. (J. Nr. 521—1923). **Andragende fra »Foredragsforeningen af 1901« om Udbetaling af det budgetterede Tilskud paa 800 Kr.**

Bevilgedes.

8. **Andragende om Tilladelse til Udstykning af:**
a. (J. Nr. 146—1923). Matr. Nr. 51 a af Markj. i Hasle Herred.
b. (J. Nr. 146—1923). Matr. Nr. 75 af Markj. i Hasle Herred.

Anbefaledes.
